

Bezpieczna Szkoła
Procedury reagowania
w przypadku wystąpienia
wewnętrznych
i zewnętrznych zagrożeń
fizycznych
w
Zespole Szkolno –
Przedszkolnym
w Jastrzębi

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

SPIS TREŚCI

ROZDZIAŁ I

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA

WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ FIZYCZNYCH

W SZKOLE.....	3
1. Zagrożenia zewnętrzne.....	3
1.1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu.....	4
1.2 Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły	8
1.3 Podłożenie ładunku wybuchowego	11
1.4 Podłożenie podejrzanego pakunku	13
1.5 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły	15
2. Zagrożenia wewnętrzne.....	21
2.1 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali.....	21
2.2 Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych	24
2.3 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.....	28
2.4 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.....	30
2.5 Procedura postępowania na wypadek przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.....	32
2.6 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.....	33
2.7 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.....	35
2.8 Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.....	37
2.9 Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.....	39

Rozdział II

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA W SZKOLE

ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO.....	40
2.1 Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.....	42
2.2 Cyberprzemoc.....	45
2.3 Naruszenia prywatności dotyczące nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły	48
2.4 Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu.....	52
2.5 Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie - uwodzenie, zagrożenie pedofilią.....	54
2.6 Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich.....	58
2.7 Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam.....	60
2.8 Łamanie prawa autorskiego.....	61

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

Rozdział I

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA WEWNĘTRZNYCH I ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ W SZKOLE

Celem procedur jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez:

- wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne dziecka,
- usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły.

Procedury dotyczą:

- kadry zarządzającej,
- nauczycieli,
- rodziców/prawnych opiekunów uczniów,
- uczniów,
- pracowników administracji i obsługi.

Zagrożenia zewnętrzne

Do najczęściej występujących zewnętrznych zagrożeń fizycznych należą: podejrzenie podłożenia ładunku wybuchowego, podejrzenie otrzymania podejrzanej przesyłki, włamanie do szkoły połączone z kradzieżą, agresywne zachowanie ucznia, wtargnięcie osoby posiadającej broń, wtargnięcie terrorysty do szkoły, zagrożenie wybuchem pożaru lub wybuch pożaru, zagrożenie wybuchem gazu lub wybuch gazu, zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi lub biologicznymi, zagrożenie katastrofą budowlaną i zagrożenie siłą żywiołową.

W niemal każdym z powyższych przypadków dochodzi do ogłoszenia **alarmu i ewakuacji** uczniów oraz personelu szkoły. Sposób ich przeprowadzenia powinien być znany wszystkim, a ćwiczenia w przeprowadzaniu ewakuacji powinny odbywać się raz w roku szkolnym.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

1.1. Ewakuacja w trakcie lekcji i przerwy – zasady postępowania po ogłoszeniu alarmu w Zespole Szkolno – Przedszkolnym w Jastrzębi.

Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu.

W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.

Procedura wezwania odpowiednich służb:

1. Wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2. Potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- **Policja 997**
- **Straż Pożarna 998**
- **Pogotowie Ratunkowe 999**
- **Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112**
- **Pogotowie Energetyczne 991**

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- **Pogotowie Gazowe 992**
 - **Pogotowie Ciepłownicze 993**
 - **Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994**
 - **Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987**
 - **Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.**
3. Wszystkie działania od chwili ogłoszenia alarmu mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły.
- Od tej chwili bezwzględnie należy podporządkować się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie odbywają się zajęcia.
4. Całą akcją kieruje wyznaczona przez dyrektora osoba lub grupa osób. Należy zachować spokój oraz zminimalizować możliwość wybuchu paniki.
5. Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się dwójkami i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast należy się udać (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mają się odbyć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępować jak wyżej.
6. Po zbiórce na placu alarmowym osoba kierująca alarmem sprawdza obecności uczniów poszczególnych klas (informacje są zbierane od nauczycieli i personelu szkoły) ustala listę osób nieobecnych i przekazuje je dyrektorowi szkoły, który przekazuje je dalej służbom ratowniczym.

Zasady przestrzegania procedury przez ucznia z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

- słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela,
- bądź opanowany, nie ulegaj panice,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela,
- pomagaj osobom słabszym,
- bezwzględnie podporządkowuj się osobom funkcyjnym,
- nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

Ewakuacja osób niepełnosprawnych w szkole

1. W przypadku osób niepełnosprawnych bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób (pracowników, uczniów).
2. Aby ułatwić ewakuację osób z niepełnosprawnościami należy wykorzystać informacje zawarte w procedurach ewakuacji lub instrukcji bezpieczeństwa budynku:
 - należy sporządzić listę uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
 - należy rozplanować zajęcia klas, w których uczą się osoby niepełnosprawne
 - w taki sposób, by osoby te nie musiały przemieszczać się poza najniższą kondygnację naziemną budynku (przeważnie parter), należy przystosować drogi ewakuacyjne do poruszania się osób z różną niepełnosprawnością
 - należy wyznaczyć opiekuna osoby niepełnosprawnej na czas ewakuacji,
 - należy uwzględnić konieczność przepuszczenia przed osobą niepełnosprawną strumienia ewakuowanych ze względu na brak możliwości samodzielnego pokonania drogi.

Techniki ewakuacji osób z niepełnosprawnościami:

- Wykorzystanie krzeselka lub wózka inwalidzkiego - ratownicy sadzają na nim osobę wymagającą pomocy, a następnie chwytają za nóżki oraz oparcie,
- Chwyt strażacki - ratownik przekłada swoją rękę między nogami osoby ratowanej, zaciskając ją na nadgarstku zwisającej ręki ratowanego, kładzie go sobie na barkach.
Chwyt kończynowy - jeden ratownik staje za głową ratowanego i chwytą go pod pachy, drugi ratownik jest odwrócony do ratowanego plecami i chwytą go pod kolana,
- Chwyt na barana - ratowany znajduje się na plecach ratownika, który podtrzymuje go obydwiema rękami za uda,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- Chwyt kołyskowy - klasyczny sposób przenoszenia małych dzieci,
- Wykorzystanie koca lub innego podobnego rozmiarami materiału - koc owija się wokół rąk i głowy,
- Ratowanie w ten sposób, by możliwe było ciągnięcie osoby po płaskiej równej powierzchni (szczególnie przydatne przy ewakuacji osób o dużej masie ciała, nieprzytomnych oraz zadymieniu gdzie nie ma możliwości przyjęcia postawy wyprostowanej).

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły **mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586**

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

1.2 Wtargnięcie napastnika(terrorysty) do szkoły – procedury postępowania.

Poniższe procedury odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. *aktywny strzelec*.

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)** - szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób,
- **Wycisz i uspokój uczniów** - wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę,
- **Zaopiekuj się uczniami ze SPE2 i uczniami, którzy potrzebują pomocy** - należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji,
- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** - niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia,
- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji** - przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji,
- **Zasłoń okno, zgaś światło** - należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego,
- **Nie przemieszczaj się** - przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników,
- **Stań poniżej linii okien, zejdź ze światła drzwi** - przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników,
- **Zejdź z linii strzału, połóż się na podłodze** - z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz,
- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz** - napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- **Nie otwieraj nikomu drzwi** - interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi,
- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** - w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia
- W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą, **wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** - wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników,
- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon** - wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej,
- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegoś polecenia** - w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu,
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** - w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji,
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** - odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji,
- **Nie zwracaj na siebie uwagi** - niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu,
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** - brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców,
- **Nie oszukuj terrorysty** - oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane,
- **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu** - zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców,
- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** - wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** - każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana,
- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty** - nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.
- W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję, **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę** - policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar,
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** - próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji,
- **Połóż się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** - taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników,
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** - postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników,
- **Nie trzyj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** - tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego,
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** - wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową,
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** - policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców,
- **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** - w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtopiać w tłum i uciec z miejsca ataku,
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku** - w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne,
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** - najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły
mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

1.3 Podłożenie ładunku wybuchowego.

Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagracji). Określenie ładunek materiału wybuchowego oznacza określoną ilość materiału wybuchowego przygotowanego do wysadzenia.

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

- 1) **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów** - uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
- 2) **Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje** - w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.
- 3) **Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury (dyrektora lub wice dyrektora/sekretarza/pedagoga szkolnego)**- osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
- 4) **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- 5) **Nie używaj telefonu komórkowego** - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 6) **Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia** - stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
- 7) **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** - w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
- 8) **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj dyrektora szkoły** - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
- 9) **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu** - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły
mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

1.4 Podłożenie podejrzanego pakunku.

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją.

W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

- 1) **Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku** - należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
- 2) **Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku** - w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
- 3) **Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)** - okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.
- 4) **Poinformuj o stwierdzeniu pakunku dyrektora szkoły / wicedyrektora / sekretarza / pedagoga szkolnego** - osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
- 5) **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** - ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
- 6) **Nie używaj telefonu komórkowego** - eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
- 7) **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby decyzyjnej lub funkcjonariuszy służb** w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
- 8) **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** - szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
- 9) **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu** - informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**

Telefony alarmowe	Policja 997	Telefon alarmowy 112
Sposób Powiadamiania Służb	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:	• nazwę i adres szkoły • rodzaj stwierdzonego zagrożenia • imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję • telefon kontaktowy • zrealizowane przedsięwzięcia • potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.	
Zarządzanie na wypadek sytuacji Kryzysowej	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub sekretarz lub pedagog szkolny.	
Obowiązki Pracowników	• Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury, • Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury, • Znać sygnał uruchamiający procedurę, • Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych, • Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury, • Znać miejsce ewakuacji, • Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia Procedury, • Stosować się do poleceń dyrektora szkoły/ osoby decyzyjnej.	

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły

mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

1.5 Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły.

Cel procedury:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek skażenia chemicznego i biologicznego szkoły.

Podstawy prawne uruchomienia procedury :

- *Uchwała Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie „Narodowego Programu Antyterrorystycznego na lata 2015–2019”;*
- *Ustawa z dnia 10 czerwca 2016 r. o działaniach antyterrorystycznych;*
- *Ustawa z dnia 17 lipca 2009 o zarządzaniu kryzysowym;*

Przedmiot i zakres stosowania procedury:

- Procedura do zastosowania w przypadku skażenia substancją chemiczną lub biologiczną terenu szkoły oraz zagrożenia skażeniem ww. substancjami.
- Procedura dotyczy całości personelu szkoły oraz uczniów.

Uprawnienia i odpowiedzialność osób realizujących konieczne działania:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor –**mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły
mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Sposób postępowania :

1. Szkoła otrzymuje informację o możliwym skażeniu substancją chemiczną/biologiczną (np. telefon o zamiarze ataku) gdy nie nastąpiło skażenie placówki:
 - zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,
 - natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby (*policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku*),
 - w budynku - szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne,
 - w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki (*maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry*),
 - przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń (*częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji*),
 - powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
 - do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji, nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
2. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte natychmiast lub szybko po jego pojawieniu się:
- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
 - aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,
 - pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
 - opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
 - powiadomić administratora (*dyrektor, zastępca dyrektora, sekretarz szkoły, pedagoga szkoły*)
 - zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru (*rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki a nie otwarta przestrzeń*),
 - natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby (*policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia*),
 - jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem; zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka,
 - po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb (*policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń*),
 - w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji.
 - w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki (*maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry*),
 - przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń (*częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji*),
 - powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku
 - oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.
3. Szkoła została skażona substancją chemiczną/biologiczną a zagrożenie zostało wykryte późno, np. gdy pojawiły się objawy reakcji na substancję lub/i ogniska zachorowań:
- nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
 - powiadomić administratora (*dyrektor, zastępca dyrektora, sekretarz szkoły, pedagoga szkoły*)
 - aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,
 - pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
 - opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanego substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
 - ogłosić alarm i wszystkich uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły,
 - natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby (*policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia*),

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny,
- oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

Sposób przeprowadzenia ewakuacji:

- Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę *dyrektora zastępcy0 dyrektora, sekretarza szkoły, lub pedagoga szkolnego.*

i/lub odpowiednich służb oraz zgodnie z ich wskazówkami.

Sposób odczytywania sygnałów alarmowych :

- **Trzy dzwonki – ewakuacja**
- **„sygnał ciągły przez 30 sekund” – wejść i pozostać w budynku**

Telefony alarmowe :

- Telefon alarmowy telefonów komórkowych 112
- Policja 997
- Straż pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Sposób powiadamiania służb :

Wybierz jeden z w/w numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane przedsięwzięcia
- potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie

Sposób postępowania z uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Osobą odpowiedzialną za ewakuację osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona, odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę nad osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.

Zarządzenie na wypadek sytuacji kryzysowej

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor, sekretarz szkolny lub pedagog szkolny.

Obowiązki pracowników:

- Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
- Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury.
- Znać sygnał uruchamiający procedurę.
- Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych.
- Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury.
- Znać miejsce ewakuacji.
- Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury.
- Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

II. Zagrożenia wewnętrzne

Do największych zagrożeń wewnętrznych w szkole należą: agresywne zachowania ucznia oraz zjawisko tzw. Fali, korzystanie przez uczniów z substancji psychoaktywnych kradzież lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, pedofilia, pornografia, prostytutka, picie alkoholu, wypadek lub czyn karalny dokonany przez uczniów.

Zagrożeniom w szkole zwykle towarzyszą poprzedzające je lub im towarzyszące widoczne symptomy zachowań uczniów, na podstawie których można je rozpoznać. Ofiary negatywnych działań w szkole zwykle skarżą się na bóle głowy czy brzucha lub na brak apetytu. Często pojawia się pośród nich niechęć do chodzenia do szkoły (wagary) lub całkowita absencja. W rodzinie pojawia się agresja wobec rodzeństwa lub rodziców, widoczny niepokój, rozdrażnienie lub lękowe reagowanie na różne sytuacje. Uczniowie izolują się i szukają samotności. Odbija się to negatywnie na ich wynikach w nauce.

2.1 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia agresywnych zachowań w szkole lub tzw. fali.

Cel :

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek wystąpienia na terenie szkoły zachowań agresywnych tj. agresji fizycznej i agresji słownej ucznia wobec ucznia lub nauczyciela.

Osoby odpowiedzialne i zarządzanie:

Procedura postępowania jest uruchamiana przez osobę, która zauważyła przedmiotowe zachowanie lub której je zgłoszono. O stopniu zaawansowania procedury i podejmowanych w niej krokach decyduje: dyrektor placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektor, sekretarz szkoły lub pedagog szkolny.

Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.

Agresja fizyczna sposób postępowania

- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.

- Należy powiadomić dyrektora szkoły, pedagoga/psychologa, wychowawcę oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny)- dyrektor (lub osoby przez niego wyznaczone) wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
- Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
- Pedagog/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi. Z rozmów sporządza się notatkę.
- W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach. Z rozmów sporządza się notatkę.
- W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w *Statucie szkoły* oraz *Punktowym systemie oceniania zachowania*.

W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów prawnych ucznia ze szkołą (np. nieprzychodzenie na spotkania, zatajanie ważnych informacji) lub braku poprawy w zachowaniu wychowanka następuje pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora w porozumieniu z wychowawcą

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

klasy, pedagogiem/psychologiem szkolnym do adekwatnej instytucji typu GOPS, Policja itp.

Agresja słowna sposób postępowania :

- Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
- Należy powiadomić dyrektora placówki, a w przypadku jego nieobecności wicedyrektora, sekretarza szkoły lub pedagoga szkolnego oraz wychowawcę klasy.
- Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem przeprowadzają rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno. Z rozmów sporządzają notatkę.
- Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem przeprowadzają rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustalają wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia. Z rozmów sporządzają notatkę.
- O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
- Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi. Z rozmów sporządza się notatkę.
- W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach. Z rozmów sporządza się notatkę.
- W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
- Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w *Statucie szkoły* oraz *Punktowym systemie oceniania zachowania*.

W przypadku braku współpracy rodziców/opiekunów prawnych ucznia ze szkołą (np. nieprzychodzenie na spotkania, zatajanie ważnych informacji) lub braku poprawy w zachowaniu wychowanka następuje pisemne skierowanie sprawy przez dyrektora w porozumieniu z wychowawcą klasy, pedagogiem/psychologiem szkolnym do adekwatnej instytucji typu GOPS, Policja itp.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

Obowiązki pracowników szkoły:

Należy:

- zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
- mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury
- znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
- szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
- stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

2.2 Procedura postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych.

Cel:

Zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów przebywających w szkole w sytuacji zagrożeń wewnętrznych związanych z rozprowadzaniem niebezpiecznych środków odurzających oraz odurzeniem alkoholem, narkotykami lub „dopalaczami”.

Osoby odpowiedzialne za zarządzanie:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły **mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586**

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Podstawy uruchomienia procedury:

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

Wystąpienie zagrożenia:

- rozpowszechnianiem środków odurzających (narkotyków, dopalaczy) lub alkoholu,
- zdrowia ucznia po użyciu środka odurzającego lub spożyciu alkoholu

Sposób postępowania :

W przypadku znalezienia podejrzanej substancji odurzającej na terenie szkoły należy:

- zachować szczególne środki ostrożności
- zabezpieczyć substancję przed dostępem do niej uczniów oraz ew. jej zniszczeniem powiadomić dyrektora szkoły, który powiadamia Policję
- ustalić (jeżeli to możliwe), do kogo znaleziona substancja należy
- przekazać Policji zabezpieczoną substancję oraz informację o zaistniałej sytuacji
- opracować i prowadzić projekty edukacyjne dot. w/w problematyki.

W przypadku podejrzenia ucznia o posiadanie środków odurzających należy:

- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego
- powiadomić dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję
- zażądać od ucznia w obecności innej osoby/pedagoga przekazania posiadanej substancji
zażądać od ucznia pokazania zawartości plecaka oraz zawartości kieszeni
- powiadomić rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- poinformować rodziców o obowiązujących procedurach w szkole/placówce
- przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców / opiekunów prawnych dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego
- W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia. Podjąć wraz z rodzicami działania profilaktyczne w zakresie posiadania i rozprowadzania środków odurzających

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia alkoholem:

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- powiadomić wychowawcę klasy ucznia,
- odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie,
- powiadomić pedagoga/psychologa szkolnego,
- przekazać ucznia pod opiekę wychowawcy pedagoga szkolnego,
- powiadomić dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji,
- powiadomić rodziców ucznia z prośbą o przybycie do szkoły/placówki,
- poinformować rodziców o obowiązującej w szkole procedurze postępowania na wypadek znalezienia w szkole substancji psychoaktywnych. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi,
- wsparcia należy udzielić również rodzicom/opiekunom prawnym ucznia. przeprowadzić rozmowę z rodzicami wskazując argumenty dla zagrożenia zdrowia, wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji,
- powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia narkotykami:

- przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
- poinformować wychowawcę pedagoga szkolnego
- w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- przekazać ucznia pod opiekę wychowawcy /pedagoga szkolnego
- poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
- postępowania przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem.
- zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu odurzania się,
- wskazać działania, instytucje mogące służyć pomocą w zaistniałej sytuacji.
- opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
- wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- Monitorować i ewaluować efekty powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku rozpoznania stanu odurzenia ucznia „dopalaczami”:

- przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy
- w momencie rozpoznania odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie
- poinformować pedagoga psychologa szkolnego
- przekazać ucznia pod opiekę wychowawcy pedagoga szkolnego
- poinformować dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji
- wezwać karetkę pogotowia ratunkowego
- wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia
- przekazać rodzicom informację o obowiązującej procedurze postępowania
- przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem w ich obecności lub indywidualnie w celu wyciszenia emocji udzielić pomocy i zobowiązać rodziców do pomocy dziecku w odstąpieniu od odurzania się
- opracować działania profilaktyczne lub wychowawcze pracy z dzieckiem
- wdrożyć program wychowawczo-profilaktyczny
- monitorować i ewaluować efekty powiadomić właściwe instytucje zajmujące się zdrowiem ucznia.

W przypadku odmowy współpracy przez rodziców:

- szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję powiadomione instytucje wdrażają obowiązujące procedury postępowania
- szkoła współpracuje z instytucjami w zakresie pomocy i wsparcia ucznia
- szkoła udziela informacji i przekazuje dotychczasowe sposoby postępowania z uczniem
- szkoła współpracuje z Ośrodkiem Wychowawczym, w którym umieszczono ucznia
- szkoła monitoruje ucznia do czasu osiągnięcia przez niego pełnoletności

Obowiązki pracowników szkoły:

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

Należy:

- zapoznać się ze skutecznymi działaniami profilaktycznymi
- zapoznać się z rodzajami i wyglądem środków odurzających
- zapoznać się z symptomami wskazującymi na odurzenie narkotykiem
- zapoznać się z symptomami nadużycia alkoholu
- zapoznać się z symptomami zachowania dealerów środków odurzających
- prowadzić regularnie zajęcia z zakresu zagrożenia zdrowia środkami niebezpiecznymi.

2.3 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych.

Cel:

Celem procedury jest określenie sposobu postępowania na wypadek stwierdzenia w szkole przypadku kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych, dokonanego przez ucznia.

Osoby odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor –**mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły
mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Kradzież lub wymuszenie przedmiotu znacznej wartości:

Sposób działania:

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie.
- Osoba, która wykryła kradzież, winna bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły lub w przypadku jego nieobecności kolejną osobę odpowiedzialną za zarządzanie.
- Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę dyrektora szkoły lub w przypadku jego nieobecności kolejną osobę odpowiedzialną za zarządzanie.
- Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji.
- Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, psychologa, dyrektora lub innego pracownika szkoły. Należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia. Może to zrobić tylko Policja
- We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia
- Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić 141 rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców
- Należy powiadomić Policję.
- Sprawca otrzymuje odpowiednią do czynu liczbę punktów ujemnych z zachowania.
- Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

Otrzymanie przez ucznia prawomocnego wyroku ukończenia postępowania karnego

Sposób postępowania:

- Po otrzymaniu zawiadomienia z sądu o prawomocnym ukończeniu postępowania karnego wobec ucznia dyrektor szkoły niezwłocznie na posiedzeniu Rady Pedagogicznej winien przedstawić treść zawiadomienia.

Obowiązki pracowników:

- Zapoznanie się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury
- Wzięcie udziału w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- Posiadanie dostępnych w każdej chwili – numerów telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury
- Posiadanie wiedzy o swoich zadaniach na wypadek uruchomienia procedury
- Stosowanie się do poleceń osoby zarządzającej procedurą.

2.4 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków pedofilii w szkole.

Cel:

- Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego wynikającego z możliwości pojawienia się osób, które psychicznie i fizycznie będą molestowały dzieci i nakłaniały do czynności seksualnych.

O soby odpowiedzialne za zarządzanie:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły **mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586**

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska.

- w pierwszym kroku po stwierdzeniu zagrożenia należy powiadomić dyrektora lub wicedyrektora szkoły oraz pedagoga/psychologa szkolnego
- w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

- następnie dyrektor lub wicedyrektor szkoły przekazuje pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
- wychowawcy klas oraz pedagog szkolny podejmuje działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
- w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, dyrektor/wicedyrektor, wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny bezzwłocznie powiadamiają rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz policję w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
- wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
- dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala działania z udziałem psychologa lub pedagoga w celu zapewnienia opieki nad uczniem

Podstawy prawne uruchomienia procedury:

Kodeks Karny: art. 197 § 3; art. 200 art. 200a; art. 200b

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

2.5 Procedura postępowania na wypadek przypadków rozpowszechniania pornografii w szkole przez ucznia.

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z rozpowszechnianiem materiałów o charakterze pornograficznym.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – sekretarz szkoły lub pedagog szkolny.
Sposób działania	• W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub inną osobę informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie, w szkole należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu • W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia. • Zabezpieczenie dowodów. Zebranie informacji na temat szkodliwych treści, miejsca ich wystąpienia oraz ewentualnych sprawców. Wydrukowanie i zapisanie w formie zrzutów ekranu wszystkich dowodów rozpowszechniania niewskazanych obrazów w sieci; zachowanie SMS-ów. Jeśli treści są nielegalne, nieodpowiednio zabezpieczone lub niezgodne z regulaminem danej strony – kontakt dyrektora z administratorem strony. • Współpraca dyrektora z pracownikiem/nauczycielem zarządzającym dostępem do sieci w szkole. Pomoc w zabezpieczeniu dowodów, konfiguracji zabezpieczeń sieci szkolnej blokujących dostęp do szkodliwych materiałów. • Dyrektor szkoły przekazuje informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

	• Wychowawca klasy i pedagog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazania możliwych konsekwencji tego typu działań. • Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne • Wychowawca wraz z pedagogiem/psychologiem szkolnym przeprowadzają rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.
--	---

2.6 Procedura postępowania na wypadek wystąpienia przypadków prostytucji w szkole lub wśród uczniów.

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z prostytucją w szkole lub wśród uczniów.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły W przypadku ich nieobecności – sekretarz szkoły , pedagog szkolny
Sposób działania	• W przypadku otrzymania informacji o sytuacji, w której uczeń był świadkiem czynności mogących mieć znamiona prostytucji, nauczyciel/pracownik przyjmujący zawiadomienie powinien powiadomić o zaistniałym wydarzeniu dyrektora szkoły, dyrektor powiadamia Policję • W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powiadamia wychowawcę klasy, który powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. • W przypadku stwierdzenia przez pracownika/nauczyciela, że uczeń/uczennica świadomie lub nie, dopuszczał się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się, powinien wezwać do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia. • Wychowawca winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej można zaproponować rodzicom

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

	skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym. • Jeżeli rodzice/opiekunowie prawni ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły winien pisemnie powiadomić o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich). • W sytuacji, gdy szkoła wykorzystwała wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenia ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem i itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły winien powiadomić sąd rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji. • W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu karnego, dyrektor szkoły jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. • Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny winien przeprowadzić rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia. Dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala konieczność podjęcia działań z udziałem psychologa dziecięcego w celu zapewnienia opieki nad uczniem/uczennicą, którzy świadomie lub nie dopuszczali się czynności, które mogłyby być uznane za prostytuowanie się.
Podstawa prawna	Kodeks Karny: art. 18 § 3, art. 203, art. 204.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

2.7 Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia przypadków niepokojących zachowań seksualnych w szkole.

Cel:

Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego, psychicznego i emocjonalnego uczniów, na wypadek zagrożenia wewnętrznego związanego z zachowaniami uczniów o charakterze seksualnym.

Osoby odpowiedzialne w szkole za uruchomienie procedury:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki – **mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782**
- w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – **mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012**
- w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły - **mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27**
- w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły
mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586

Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Sposób działania:

- Nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien powiadomić dyrektora, wicedyrektora, sekretarza lub pedagoga szkolnego o przypadkach niepokojących zachowań seksualnych uczniów w szkole.
- W przypadku, gdy uczeń przekazuje nauczycielowi informację o niepokojących zachowaniach seksualnych, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez uczniów, którzy brali czynny udział w tego typu zachowaniach.
- Pedagog lub psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z uczniem lub uczniami oraz informuje o zaistniałym zdarzeniu rodziców uczniów.
- Jeżeli przeprowadzenie rozmowy z uczniem/uczniemi nie jest wystarczające dla zmiany jego/ich zachowań, pedagog lub psycholog szkolny przekazuje rodzicom informację o zachowaniu ich dziecka, zobowiązując ich jednocześnie do szczególnego nadzoru nad nim.
- Pedagog lub psycholog szkolny może wezwać rodziców/opiekunów prawnych ucznia

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

do szkoły i przeprowadzić rozmowę z uczniem w ich obecności oraz ustalić z nimi dalsze wspólne postępowanie z dzieckiem.

- W sytuacji, kiedy rodzice odmawiają współpracy lub nie reagują na wezwanie do pojawienia się w szkole, gdy szkoła wykorzysta dostępne jej metody oddziaływań wychowawczych i nie przynoszą one spodziewanych efektów, a zachowanie ucznia wskazuje na znaczny stopień demoralizacji (np. uprawianie nierządu), dyrektor szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rejonowy Wydział Rodzinny i Nieletnich lub Policję– Wydział ds. Nieletnich.
- Gdy zachowanie ucznia może świadczyć o popełnieniu przez niego przestępstwa (np. gwałtu), pedagog/psycholog szkolny w porozumieniu z dyrektorem szkoły po uprzednim powiadomieniu o zajściu rodziców/opiekunów ucznia, zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, która dalej postępuje zgodnie ze swoimi procedurami. Pedagog/psycholog szkolny całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

2.8 Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi – sprawcy czynu karalnego.
Podstawy uruchomienia działań	Przypadek dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach: • art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym, • art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego, • art. 69 – umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków, • art. 74 – niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych, • art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny, • art. 85 – samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków, • art. 87 – prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu, • art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie, • art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży, • art. 124 – niszczenie lub uszkodzanie cudzej rzeczy, • art. 133 – spekulacja biletami, tzw. konik, art. 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: • dyrektor placówki – mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782 • w przypadku jego nieobecności wicedyrektor – mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012 • w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły – mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27 • w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586 Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym w Jastrzębi

	niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela . Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
Sposób działania	• Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia dyrektora szkoły. • Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. • W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby winny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę. • Dyrektor szkoły winien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku. • Dyrektor szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała, itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Do jego obowiązków należy także zabezpieczenie ewentualnych dowodów lub przedmiotów pochodzących z przestępstwa i przekazanie ich Policji.

2.9 Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.

Cel	Zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego ucznia oraz udzielenie pomocy uczniowi - ofierze czynu karalnego.
Osoby odpowiedzialne za zarządzanie	Dyrektor lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona czyli sekretarz lub pedagog szkolny.
Podstawy uruchomienia działań	Sytuacja, w której uczeń stał się ofiarą czynu karalnego zabronionego przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich.
Sposób działania	▪ Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły. • Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego. • Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia. • W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Rozdział II

PROCEDURY REAGOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA CYFROWEGO.

Systematycznie prowadzone działania profilaktyczne w znacznej mierze ograniczają zakres zagrożeń uczniów występujących w cyberprzestrzeni, nie są jednak w stanie ich całkowicie wyeliminować. **W przypadkach wystąpienia incydentu naruszenia bezpieczeństwa, zwłaszcza wobec naruszenia prawa, działania szkoły cechować powinna otwartość w działaniu, szybka identyfikacja problemu - określenie szkodliwych lub niezgodnych z prawem zachowań - i jego rozwiązywanie adekwatnie do poziomu zagrożenia, jakie wywołało w szkole.** Podobnie asertywnie, bez zwłoki, merytorycznie - z wykorzystaniem wiedzy ekspertów i dobrych praktyk z innych placówek - szkoła powinna zareagować w przypadku wystąpienia problemów wynikających z deficytu lub braku wiedzy ucznia, np. na temat prawa autorskiego.

Obligatoryjne działania interwencyjne, będące następstwem wystąpienia zagrożenia, zawsze podzielić można na 3 grupy:

- **działania wobec aktu/zdarzenia** - opis przypadku, ustalenie okoliczności zdarzenia, zabezpieczenie dowodów oraz monitoringu
- **działania wobec uczestników zdarzenia** (ofiara - sprawca - świadek, rodzice)
- **działania wobec instytucji/organizacji/służb pomocowych i współpracujących** – Policji, wymiaru sprawiedliwości, służb społecznych

Na każdą procedurę reakcji na wystąpienie danego typu zagrożenia cyberbezpieczeństwa w szkole muszą składać się działania tego typu - podjęte przez dyrekcję szkoły oraz nauczycieli, pedagogów/psychologów szkolnych. Ich szczegółowy opis znajduje się w opracowaniu: *Standard bezpieczeństwa online placówek oświatowych* opracowanym przez Zespół ekspertów Naukowej i Akademickiej Sieci Komputerowej (NASK) oraz Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. Janusza Korczaka w Warszawie.

Działania wobec zdarzenia polegają przede wszystkim na zachowaniu (nie usuwaniu) dokumentacji cyfrowej: wiadomości sms, e-maili, nagrań z poczty głosowej telefonu, komentarzy w serwisie społecznościowym, zapisów w blogu i plików filmów wideo. O ile to

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

możliwe, należy także zarchiwizować treść rozmów w komunikatorach oraz linki (konkretne adresy URL) oraz danych o potencjalnym sprawcy. Każde zdarzenie wymaga udokumentowania w stosownym protokole.

Przez **działania na rzecz uczestników zdarzenia** rozumie się aktywności podejmowane wobec **ofiar** (osób poszkodowanych), **sprawców** i **świadków zdarzenia**. W szkole osobami poszkodowanymi będą w przeważającym odsetku przypadków dzieci (nieletni). Dlatego jako kolejną grupę pośrednich uczestników zdarzenia wyróżniamy ich rodziców.

Działania szkoły adresowane do instytucji i organizacji zewnętrznych są niezbędne w przypadku naruszenia przepisów prawa przez uczniów lub osoby spoza szkoły⁵. Pośród nich należy wyróżnić szczególnie współpracę z:

- Policją i sądami rodzinnymi,
- służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi oraz
- dostawcami usług internetowych oraz operatorami telekomunikacyjnymi

Sprawców wszystkich rodzajów zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego w szkole należy objąć co najmniej poniższymi działaniami:

- Sprawca musi otrzymać od przedstawicieli szkoły komunikat o braku akceptacji dla działań, jakich dokonał. W trakcie takiej rozmowy uczeń powinien poznać możliwe skutki swojego postępowania, a także konsekwencje, jakie mogą zostać wobec niego wyciągnięte (np. wynikające ze statutu i/lub regulaminów szkoły lub wprowadzonego kontraktu-umowy).
- W trakcie rozmowy sprawca powinien zostać wezwany do zaprzestania podejmowania podobnych działań w przyszłości, w tym usunięcia skutków swoich działań (np. publikacji w portalu społecznościowym).
- Sprawca powinien również zostać objęty odpowiednią pomocą psychologiczno-pedagogiczną w celu zrozumienia konsekwencji jego zachowania oraz zmianie postawy i dalszego postępowania. Jeśli sprawco jest więcej, to z każdym z nich należy rozmawiać osobno.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

2.1 Dostęp do treści szkodliwych, niepożądanych, nielegalnych.

	DOSTĘP DO TREŚCI SZKODLIWYCH, NIEPOŻĄDANYCH I NIELEGALNYCH
Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny, Statut szkoły
Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: • dyrektor placówki – mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782 • w przypadku jego nieobecności wicedyrektor –mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012 • w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły-mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27 • w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586 Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Zagrożenie łatwym dostępem do treści szkodliwych, niedozwolonych, nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc i promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia dzieci, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawoływanie do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków; niebezpieczeństwo werbunku dzieci i młodzieży do organizacji nielegalnych i terrorystycznych)
Telefony/kontakty alarmowe krajowe	Zgłaszanie nielegalnych treści: dyzurnet@dyzurnet.pl, tel. 801 615 005, Policja 997

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Reakcja szkoły w przypadku pozyskania wiedzy o wystąpieniu zagrożenia będzie zależna od tego, czy: (1) treści te można bezpośrednio powiązać z uczniami danej szkoły, czy też (2) treści nielegalne lub szkodliwe nie mają związku z uczniami danej szkoły, lecz wymagają kontaktu szkoły z odpowiednimi służbami. W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody w formie elektronicznej (pliki z treściami niedozwolonymi, zapisy rozmów w komunikatorach, e-maile, zrzuty ekranu), znalezione w Internecie lub w komputerze dziecka. Zabezpieczenie dowodów jest zadaniem rodziców lub opiekunów prawnych dziecka.
Identyfikacja sprawcy(-ów)	W identyfikacji sprawców kluczowe znaczenie odgrywać będą zgromadzone dowody. W procesie udostępniania nielegalnych i szkodliwych treści małoletnim występują na ogół: twórca treści (np. pornografii) oraz osoby, która udostępniły je dziecku. Często osobami tymi są rówieśnicy – uczniowie tej samej szkoły czy klasy, dzieci sąsiadów. Konieczne jest poinformowanie wszystkich rodziców lub opiekunów dzieci uczestniczących w zdarzeniu o sytuacji i roli ich dzieci.
Działania wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	W przypadku udostępniania (szerowania, dzielenia się) treści opisanych wcześniej jako szkodliwych/ niedozwolonych/nielegalnych i niebezpiecznych dla zdrowia przez ucznia należy przeprowadzić z nim rozmowę na temat jego postępowania i w jej trakcie uzmysłwić mu szkodliwość prowadzonych przez niego działań. Działania szkoły powinny koncentrować się jednak na aktywnościach wychowawczych. W przypadku upowszechniania przez sprawców treści nielegalnych (np. pornografii dziecięcej) należy złożyć zawiadomienie o zdarzeniu na Policję.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Dzieci - ofiary i świadków zdarzenia – należy od pierwszego etapu interwencji - otoczyć opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa z dzieckiem powinna się odbywać w warunkach jego komfortu

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

	psychicznego, z poszanowaniem poufności i podmiotowości ucznia ze względu na fakt, iż kontakt z treściami nielegalnymi może mieć bardzo szkodliwy wpływ na jego psychikę. W jej trakcie należy ustalić okoliczności uzyskania przez ofiarę dostępu do ww. treści. Należy koniecznie powiadomić ich rodziców lub opiekunów prawnych o zdarzeniu i uzgodnić z nimi podejmowane działania i formy wsparcia dziecka. Działania szkoły w takich przypadkach powinna cechować poufność i empatia w kontaktach z wszystkimi uczestnikami zdarzenia oraz udzielającymi wsparcia. W przypadku kontaktu dziecka z treściami szkodliwymi należy dokładnie zbadać sposób, w jaki nastąpił kontakt dziecka z nimi. Poszukiwanie przez dziecko tego typu treści w sieci lub podsuszanie ich dziecku przez innych może być oznaką niepokojących incydentów ze świata rzeczywistego. Np. kontakty z osobami handlującymi narkotykami czy proces rekrutacji do sekty lub innej niebezpiecznej grupy.
Aktywności wobec świadków	W przypadku, gdy informacja na temat zdarzenia dotrze do środowiska rówieśniczego ofiary – w klasie, czy szkole, wskazane jest podjęcie działań edukacyjnych i wychowawczych.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	W przypadku naruszenia prawa np. rozpowszechniania materiałów pornograficznych z udziałem nieletniego lub prób uwiedzenia małoletniego w wieku do 15 lat przez osobę dorosłą należy – w porozumieniu z rodzicami dziecka - niezwłocznie powiadomić Policję.
Współpraca ze służbami i placówkami specjalistycznymi	Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać potrzebę skorzystania przez ofiarę ze specjalistycznej opieki psychologicznej. Decyzja o takim kontakcie i skierowaniu na terapię musi zostać podjęta w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

2.2 Cyberprzemoc.

1. Podstawy prawne uruchomienia procedury.

Kodeks karny oraz Statut szkoły

2. Rodzaj zagrożenia objętego procedurą.

Cyberprzemoc – to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonów komórkowych. Podstawowe formy zjawiska to nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających kompromitujących informacji lub zdjęć oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli. Do działań określanych mianem cyberprzemocy wykorzystywane są głównie: poczta elektroniczna, czaty, komunikatory, strony internetowe, blogi, serwisy społecznościowe, grupy dyskusyjne, serwisy SMS i MMS.

3. Telefony alarmowe krajowe i lokalne.

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - **116 111**

Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci – **800 100 100**,

dyzurnet@dyzurnet.pl

4. Wszystkie dzieci oraz rodzice/opiekunowie prawni powinni być przez szkołę uświadomieni jakie zagrożenia mogą być związane z korzystaniem z Internetu.

5. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia

Przypadek cyberprzemocy może zostać ujawniony przez ofiarę, świadka (np. innego ucznia, nauczyciela, rodzica) lub osobę bliską ofierze (np. rodzice, rodzeństwo, przyjaciele). W każdym przypadku należy ze spokojem wysłuchać osoby zgłaszającej i okazać jej wsparcie.

Jeśli zgłaszającym jest ofiara cyberprzemocy, podejmując działania przede wszystkim należy okazać wsparcie, potwierdzić, że ujawnienie przemocy jest dobrą decyzją.

Taką rozmowę należy przeprowadzić w miejscu bezpiecznym, zapewniającym ofierze intymność.

- Jeśli osobą zgłaszającą nie jest ofiara, na początku prosimy o opis sytuacji
- W każdej sytuacji w trakcie ustalania okoliczności trzeba ustalić charakter zdarzenia

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

(rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność). Trzeba dokonać oceny, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udanym żartem (wtedy trzeba podjąć działania profilaktyczne mające na celu niedopuszczenie do eskalacji tego typu zachowań w stronę cyberprzemocy).

6. Opis okoliczności. Analiza, zabezpieczenie dowodów

- Należy zabezpieczyć wszystkie dowody związane z aktem cyberprzemocy (np. zrobić kopię

materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, adresy stron www, historię połączeń, etc.).

W trakcie zbierania materiałów należy zadbać o bezpieczeństwo osób zaangażowanych w problem.

7. Identyfikacja sprawcy(ów).

- Identyfikacja sprawcy(ów) często jest możliwa dzięki zebranych materiałom, wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, lub z ofiarą, analizie zebranych materiałów.
- Jeśli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją. Bezwzględnie należy zgłosić rozpowszechnianie nagich zdjęć osób poniżej 18 roku życia (art. 202par.3 KK)

8. Aktywność wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły.

- Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny wspólnie z wychowawcą powinni przeprowadzić z nim rozmowę zachowaniu. Rozmowa taka ma służyć ustaleniu okoliczności zdarzenia, jego wspólnej analizie (w tym przyjrzeniu się przyczynom), a także próbie rozwiązania sytuacji konfliktowej (w tym sposobów zadość uczynienia ofiarom cyberprzemocy).

9. Po ujawnieniu cyberprzemocy w Szkole należy:

- Ustalić okoliczności zdarzenia (zabezpieczyć dowody),
- Powiadomić wychowawcę, następnie dyrektora i pedagoga szkolnego,
- Okazać wsparcie ofierze przemocy,
- Przeanalizować zdarzenia przy współudziale nauczyciela, wychowawcy, dyrektora,

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

pedagoga, psychologa,

a) kiedy sprawcą jest uczeń szkoły należy:

- powiadomić rodziców/opiekunów prawnych, a policję dopiero na wniosek rodziców/opiekunów prawnych ofiary przemocy,
- zobowiązać ucznia do natychmiastowego zaprzestania procederu i usunięcia materiałów z sieci,
- zastosować konsekwencje regulaminowe,
- zapewnić pomoc psychologiczno- pedagogiczną ofierze i sprawcy przemocy,

b) kiedy sprawca jest nieznany należy:

- przerwać akt cyberprzemocy poprzez zawiadomienie administratora serwisu (na stronach, którego ukazały się dane treści), w celu usunięcia materiału,
- zawiadomić policję - na wniosek rodziców/opiekunów prawnych osoby pokrzywdzonej,

c) wszystkie incydenty, które nauczyciel uzna za szkodliwe, ma obowiązek zgłosić pedagogowi, dyrektorowi, a po wspólnej analizie odpowiednim organizacjom i instytucjom zajmującym się ściganiem przestępstw internetowych.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

2.3 Naruszania prywatności dotyczące nieodpowiednie ni lub niezgodnego z prawem wykorzystania danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły.

Podstawy prawne uruchomienia procedury	Kodeks Karny (art. 190a par. 2)
Osoby odpowiedzialne za rozpoczęcie procedury	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: • dyrektor placówki – mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782 • w przypadku jego nieobecności wicedyrektor –mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012 • w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły-mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27 • w przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586 Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	• Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły. • Należy zwrócić uwagę, iż podszywanie się pod inną osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. • Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejęcie profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź montowanych), szantażu (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających dobry wizerunek ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary) lub uzyskania korzyści (np. usługi premium SMS). • Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	• W przypadku, gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku dziecka dochodzi ze strony osób trzecich rodzice winni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym szkołę (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje tu na wniosek pokrzywdzonego). • Istotne dla ścigania sprawcy będzie uzyskanie dowodów, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Samo podszywanie się pod ofiarę nie jest karalne.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	• W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania - w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms). Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności. • Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary, bądź w innych celach niezgodnych z prawem należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. • Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody musi odbywać się za zgodą Policji (o ile została powiadomiona).
Identyfikacja sprawcy(-ów)	• W przypadku, gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz na spełnianie przesłanki, iż sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej należy je zabezpieczyć i przekazać Policji. • W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać winna Policja.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	• Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał. Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej. • Celem takich działań winno być nie tylko nabycie odpowiedniej wiedzy przez ucznia na temat wagi poszanowania prywatności w codziennym życiu, ale trwała zmiana jego postawy na akceptującą szacunek dla wizerunku i prywatności. • Działania takie szkoła winna podjąć niezależnie od powiadomienia Policji/ sądu rodzinnego.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Ofiary incydentów należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi - opieką pedagogiczno-psychologiczną. Jeśli kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła winna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.
Aktywności wobec świadków	Gdy kradzież tożsamości, bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracające uwagę na negatywną ocenę naruszania wizerunku ucznia – koleżanki lub kolegi.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	Gdy naruszenie prywatności, czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, rodzice dzieci winni o nim powiadomić Policję.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Współpraca ze służbami placówkami specjalistycznymi	W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.
--	---

2.4 Zagrożenia dla zdrowia dzieci w związku z nadmiernym korzystaniem z Internetu – procedura reagowania.

Podstawy prawne uruchomienia procedury	Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	• Infoholizm (sieciholizm) – nadmierne, obejmujące niekiedy niemal całą dobę korzystanie z (najczęściej sieciowych)i portali społecznościowych przez dzieci. Jego negatywne efekty polegają na pogarszaniu się stanu zdrowia fizycznego (np. choroby oczu, padaczka ekranowa, choroby kręgosłupa) i psychicznego (irytacja, rozdrażnienie, spadek sprawności psychofizycznej, a nawet depresja), zaniedbywaniu codziennych czynności, oraz osłabianiu relacji rodzinnych i społecznych.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Infoholizm stwierdza najczęściej rodzic lub opiekun prawny dziecka. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej. Kluczowe są tutaj pozostałe objawy wskazane wyżej. Nauczyciele w szkole także powinni zainteresować się przypadkami dzieci nieangażujących się w życie klasy, a poświęcającymi wolne chwile na kontakt <i>online</i> lub przychodzącymi do szkoły po nieprzespanej nocy. Rzadziej zgłoszeń można się spodziewać od rówieśników dziecka nadmiernie korzystającego z sieci.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Reakcja szkoły powinna polegać w pierwszych krokach na ustaleniu skutków zdrowotnych i psychicznych, jakie nadmierne korzystanie z zasobów Internetu wywołało u dziecka (np. gorsze oceny w nauce, niedosypianie, niedojadanie, rezygnacja z dawnych zainteresowań, załamanie się relacji z rodziną czy rówieśnikami). Celem tych ustaleń jest wybór odpowiedniej ścieżki rozwiązywania problemu-z udziałem specjalistów (lekarzy, terapeutów) lub bez – wyłącznie w szkole. W początkowej fazie popadania w uzależnienie do Internetu należy koncentrować się na wsparciu udzielonym w rodzinie i w szkole (psycholog/pedagog szkolny, wychowawca).
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Osoba, której problem dotyczy, powinna zostać otoczona zindywidualizowaną opieką przez pedagoga/psychologa szkolnego. Pierwszym jej etapem będzie rozmowa (rozmowy) ze specjalistą, która pozwoli zdiagnozować poziom zagrożenia, określić przyczyny popadnięcia w nałóg (np. sytuacja domowa, brak sukcesów edukacyjnych w szkole, izolacja w środowisku rówieśniczym) i ukazać specyfikę przypadku. Każde dziecko, u którego podejrzewa się nałóg korzystania z Internetu powinno zostać profesjonalnie zdiagnozowane przez psychologa szkolnego. Warto w tym zakresie skorzystać z pomocy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. Dziecku w trakcie wsparcia należy zapewnić komfort psychiczny - o jego sytuacji i specyfice uwarunkowań osobistych muszą zostać powiadomieni wszyscy uczący go i oceniający nauczyciele. O ile nie wiedzą o problemie swojego dziecka, niezbędne jest powiadomienie rodziców lub opiekunów prawnych dziecka i omówienie z nimi wspólnych rozwiązań. Tylko synergiczne współdziałanie rodziców i szkoły może zagwarantować powodzenie podejmowanych działań wspierających dziecko.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

2.5 Nawiązywanie niebezpiecznych kontaktów w Internecie – uwodzenie, zagrożenie pedofilią.

Podstawy prawne uruchomienia procedury:

Kodeks Karny, art. 200, 200a par 1 i 2, art. 286 par.1

Rodzaj zagrożenia objętego procedurą:

- Zagrożenie obejmuje kontakty osób dorosłych z małoletnimi w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Telefony krajowe alarmowe:

Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży - 116 111

Telefon dla Rodziców i Nauczycieli w sprawie Bezpieczeństwa Dzieci - 800 100 100

Zgłaszanie nielegalnych treści: Dyżurnet, dyzurnet.pl

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia

1. Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia:

- Należy szybko przeciwdziałać zagrożeniu ze względu na niezwykle szkodliwe konsekwencje realizacji kontaktu online, przeradzającego się w zachowania w świecie rzeczywistym: uwiedzenie i wykorzystanie seksualne, kidnaping, a także wyłudzenie pieniędzy czy przedmiotów dużej wartości.
- W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

2. Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów:

- Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

dorosłego sprawcy uwiedzenia (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail).

Jednocześnie – bezzwłocznie - należy dokonać zawiadomienia na Policji o wystąpieniu zdarzenia.

3. Identyfikacja sprawcy(-ów):

- Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody.
- Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.

4. Aktywność wobec sprawców ze szkoły / spoza szkoły:

- Nie należy podejmować aktywności zmierzających bezpośrednio do kontaktu ze sprawcą. Zadaniem szkoły jest zebranie dowodów i opieka nad ofiarą i ewentualnymi świadkami.

5. Aktywność wobec ofiar zdarzenia:

- W każdym przypadku próby nawiązania niebezpiecznego kontaktu – np. w celu werbunku do sekty lub grupy promującej niebezpieczne zachowania, a także werbunku do grupy terrorystycznej należy przed wszystkim zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa.
- Podobne wsparcie winno być udzielone w przypadku zaobserwowania antyzdrowotnych i zagrażających życiu zachowań uczniów (samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych), bowiem zachowania te mogą być inicjowane i wzmacniane poprzez kontakty w Internecie.
- O możliwym związku takich zachowań dzieci z inspiracją w Internecie należy powiadomić rodziców.
- Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczno-pedagogiczną we współpracy szkoły z rodzicami/opiekunami prawnymi.

W trakcie rozmowy z dzieckiem prowadzonej w warunkach komfortu psychicznego

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

przez wychowawcę/ pedagoga/psychologa/osobę ze szkoły, do której dziecko ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je Policji.

- Należy upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a dziecko odzyskało poczucie bezpieczeństwa. Towarzyszyć temu powinna analiza sytuacji domowej (rodzinnej) dziecka, w której tkwić może źródło poszukiwania kontaktów w Internecie. Dziecku należy udzielić profesjonalnej opieki terapeutycznej i/lub lekarskiej.
- Wszelkie działania szkoły wobec dziecka winny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.

6. Aktywność wobec świadków zdarzenia:

- Jeżeli zgłaszającym zagrożenie był rówieśnik ofiary, należy również objąć go opieką psychologiczną, pozytywnie wzmacniając jego reakcję na zdarzenie.

7. Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi:

- W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem szkoły jest powiadomienie Policji lub sądu rodzinnego.

8. Współpraca ze służbami społecznymi i placówkami specjalistycznymi:

- W przypadkach uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe rekomenduje się – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – skierowanie ofiary na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

2.6 Seksting, prowokacyjne zachowania i aktywność seksualna jako źródło dochodu osób nieletnich.

Podstawy prawne	Kodeks Karny (art. 191a i 202)
Uruchomienie procedury	Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno: dyrektor placówki – mgr Dorota Żurek, tel. 692 558 782 w przypadku jego nieobecności wicedyrektor –

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

	mgr Joanna Korcz, tel. 506 340 012 w przypadku nieobecności powyższych osób sekretarz szkoły- mgr Joanna Szmyd tel. 48 610-68-27 przypadku nieobecności powyższych osób pedagog szkoły mgr Aneta Stawczyk- Mąkosa, tel. 602 274 586 Osobą odpowiedzialną za koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych w poszczególnych oddziałach jest pomoc nauczyciela. Jeżeli pomoc nauczyciela nie została zatrudniona odpowiada nauczyciel prowadzący zajęcia.
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą	Seksting to przesyłanie drogą elektroniczną w formie wiadomości MMS lub publikowanie np. w portalach (społecznościowych) prywatnych treści, głównie zdjęć, o kontekście seksualnym, erotycznym i intymnym.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Zgłoszeń przypadków sekstingu dokonują głównie rodzice lub opiekunowie prawni dziecka - ofiary. Czasami informacja dociera do szkoły bezpośrednio od jej samej lub z grona bliskich znajomych dziecka. W rzadkich wypadkach nauczyciele i inni pracownicy szkoły sami identyfikują takie zdarzenia w sieci. Delikatny charakter sprawy, a także potencjalna penalizacja sprawcy, wymagają zachowania daleko posuniętej dyskrecji i profesjonalnej reakcji. Czasami zgłoszenia dokonują ofiary lub osoby je znające.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	Wyróżniamy 3 podstawowe rodzaje sekstingu, które skutkują koniecznością realizacji zmodyfikowanych procedur reagowania: Rodzaj 1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej. Rodzaj 2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie. Rodzaj 3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej – lub zostają rozpowszechnione

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

	omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.
Identyfikacja sprawcy (-ów)	Identyfikacja sprawcy będzie możliwa przede wszystkim dzięki zabezpieczeniu dowodów - przesyłanych zdjęć, czy zrzutów ekranów portali, w których opublikowano zdjęcie(-a). Jako, że seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie. Należy przy tym przestrzegać zasad dyskrecji, szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.
Aktywności wobec sprawców zdarzenia ze szkoły/ spoza szkoły	Zidentyfikowani małoletni sprawcy sekstingu winni zostać wezwani do dyrekcji szkoły, gdzie zostaną im przedstawione dowody ich aktywności. Niezależnie od zakresu negatywnych zachowań i działań wszyscy sprawcy powinni otrzymać wsparcie pedagogiczne i psychologiczne. Konieczne są także rozmowy ze sprawcami w obecności ich rodziców zaproszonych do szkoły. Rodzaj 1. Dalsze działania poza zapewnieniem wsparcia i opieki psychologiczno pedagogicznej nie są konieczne, jednak istotne jest pouczenie sprawców zdarzenia, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało ostrzejsze konsekwencje, w tym prawne. Rodzaj 2. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne, w takim wypadku na dyrektorze placówki ciąży obowiązek zgłoszenia incydentu na Policję. Rozpowszechnianie materiałów pornograficznych z udziałem nieletnich jest przestępstwem ściganym z urzędu (par. 2020 Kodeksu Karnego), dlatego też dyrektor placówki jest zobowiązany do zgłoszenia incydentu na Policję i/lub do sądu rodzinnego. Wszelkie działania wobec sprawców incydentu powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami lub opiekunami prawnymi. Rodzaj 3. Niektóre z tego typu materiałów mogą zostać uznane za pornograficzne – konieczne zgłoszenie takiego przypadku na Policję. W sytuacji zaistnienia znamion cyberprzemocy, należy dodatkowo zastosować procedurę: Cyberprzemoc.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

	Decyzja o ewentualnym poinformowaniu opiekunów powinna być podejmowana przez pedagoga/psychologa, biorącego pod uwagę dobro małoletnich, w zależności od charakteru sytuacji.
Aktywności wobec ofiar zdarzenia	Pierwszą reakcją szkoły i rodziców, obok dokumentacji dowodów, winno być otoczenie wszechstronną, dyskretną opieką psychologiczno - pedagogiczną ofiary oraz zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych, w przypadku upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla dziecka – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla jego indywidualności i przeżytego stresu.
Aktywności wobec świadków	Jeśli przypadek sekstingu zostanie upowszechniony w środowisku rówieśniczym – np. poprzez przesłanie MMS do uczniów tej samej szkoły lub klasy lub publikację w portalu społecznościowym, należy podjąć działania wychowawcze, uświadamiające negatywne aspekty moralne sekstingu oraz narażanie się na dotkliwe kary.
Współpraca z Policją i sądami rodzinnymi	W przypadku publikacji lub upowszechniania zdjęć o charakterze pornografii dziecięcej (co jest wykroczeniem ściganym z urzędu) kierownictwo szkoły jest zobowiązane do powiadomienia o tym zdarzeniu Policji lub sądu rodzinnego.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

2.7 Bezkrytyczna wiara w treści zamieszczone w Internecie, nieumiejętność odróżnienia treści prawdziwych od nieprawdziwych, szkodliwość reklam.

Podstawy prawne uruchomienia procedury	Ustawa z 11 stycznia 2017r. – prawo oświatowe
Rodzaj zagrożenia objętego procedurą (opis)	• Brak umiejętności odróżniania informacji prawdziwych od nieprawdziwych publikowanych w Internecie, • bezkrytyczne uznawanie za prawdę też publikowanych w forach internetowych, kierowanie się informacjami zawartymi w reklamach. • Taka postawa dzieci prowadzić może do zagrożeń życia i zdrowia (np. stosowania wyniszczającej diety, samookaleczeń), skutkować rozczerowaniami i porażkami życiowymi (w efekcie korzystania z fałszywych informacji), utrudniać lub uniemożliwiać osiąganie dobrych wyników w edukacji (korzystanie z upraszczających i zawężających temat „ściągi” i „bryków”), a także utrwalenia się u ucznia ambiwalentnych postaw moralnych.
SPOSÓB POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA ZAGROŻENIA	
Przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia	Uczniowie nie umiejący odróżniać prawdy od fałszu informacji publikowanych w Internecie winni być identyfikowani przez nauczycieli i wychowawców w trakcie lekcji wszystkich przedmiotów. Często taka postawa ujawnia się podczas przygotowania prac domowych i jest stosunkowo łatwa do zidentyfikowania przez oceniającego je nauczyciela.
Opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów	• Posługiwanie się nieprawdziwymi informacjami zaczerpniętymi z Internetu w procesie dydaktycznym – podczas lekcji lub w zadaniach domowych, każdorazowo winno być zauważone przez nauczyciela, przeanalizowane i sprostowane. • Przypadki spektakularne powinny być archiwizowane przez nauczycieli i wykorzystywane podczas zajęć z edukacji informacyjnej.

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

Aktywności wobec ofiar zdarzenia i świadków	- Szkoła powinna prowadzić działania profilaktyczne – edukację informacyjną, zarówno w formie zajęć pozalekcyjnych, jak i w trakcie lekcji przedmiotów nieinformatycznych (np. historii, języka polskiego, wychowania w rodzinie) przez wszystkie lata nauki ucznia w szkole. - Zajęcia w szkole mogą mieć charakter kilkuminutowych elementów edukacji medialnej wplecionej w lekcje o innej tematyce i/lub lekcji ukierunkowanych na zdobywanie przez dzieci i młodzież kompetencji medialnych
--	--

2.8 Łamanie prawa autorskiego.

Sposób reagowania
Należy zebrać informacje przede wszystkim o: - osobie dokonującej zgłoszenia, czy jest do tego uprawniona (czy faktycznie przysługują jej prawa autorskie do danego utworu, czy posiada ważne pełnomocnictwo itd.) - wykorzystanym utworze (czy faktycznie jest chroniony przez prawo autorskie, w jakim zakresie został wykorzystany i czy zakres ten mieści się w zakresie posiadanych licencji lub dozwolonego użytku) - Należy zweryfikować wszystkie informacje podawane przez zgłaszającego lub inne osoby. Jeżeli np. powołuje się on na toczące się w sprawie postępowanie karne, należy podjąć kontakt z odpowiednimi służbami celem ustalenia, czy takie postępowanie faktycznie się toczy, czego dokładnie dotyczy i jaka jest w nim rola poszczególnych osób. Taki kontakt najlepiej przeprowadzać za pośrednictwem adwokata lub radcy prawnego. - Należy sprawdzić, czy okoliczności podane w zgłoszeniu faktycznie miały miejsce i czy powoływane tam dowody nie zostały zmanipulowane. - Dochodzenie naruszeń praw autorskich realizowane jest, co do zasady, z inicjatywy samego uprawnionego przed sądami, a w przypadku naruszeń stanowiących przestępstwo dodatkowo zaangażowane mogą być Policja i prokuratura. - Szkoła nie powinna wyręczać tych organów w ich rolach ani też wkraczać w ich

Procedury bezpieczeństwa uczniów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym im. Kazimierza Mroza w Jastrzębi

kompetencje. Szkoła powinna skupić się na swojej roli wychowawczej i edukacyjnej, wykorzystując otrzymanie zgłoszenia rzekomego naruszenia do przekazania zaangażowanym osobom (a być może i wszystkim uczniom, nauczycielom i opiekunom) wiedzy na temat tego, jak faktycznie prawo reguluje tę konkretną sytuację.

6. Zasadniczo o dochodzeniu roszczeń wobec sprawcy decyduje sam uprawniony (tzn. autor lub inna osoba, której przysługują prawa autorskie). Szkoła powinna natomiast podjąć działania o charakterze edukacyjno-wychowawczym, polegające na obszernym wyjaśnieniu, na czym polegało naruszenie oraz przekazaniu wiedzy, jak do naruszeń nie dopuścić w przyszłości.
7. Jeżeli osobą, której prawa autorskie naruszono, jest uczeń należy rozważyć możliwość wystąpienia w roli mediatora, aby stosownie do okoliczności ułatwić stronom ugodowe lub inne kompromisowe zakończenie powstałego sporu. Np. w przypadku, gdy ofiarą jest osoba ze szkoły, autorytet szkoły może pomóc w skłonieniu sprawcy do zaprzestania naruszeń. Z kolei w przypadku, gdy ofiarą jest osoba spoza szkoły, szkoła może pomóc sprawcy w doprowadzeniu do zaniechania naruszeń i naprawienia ich skutków bez niepotrzebnej eskalacji sporu.